

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

TOY CATULLE MENDES

Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΙΑ νύχτα που δεν κοιμόντουσαν—μιά νύχτα όμοια με όλες τις άλλες νύχτες τους, γιατί, όταν βρισκόντουσαν ό ένας κοντά στον άλλον, δεν κοιμόντουσαν ποτέ—έκείνη τον ρώτησε ύπνώνοντας τά μπράτσα της και κάνοντας νά γλυστρήσουν ως τους ώμους της κύματα από δαντέλλες:

—Τι έχεις λοιπόν, ώ πολυαγαπημένο μου; Γιατί παραμένεις αμίλητος, μ' ένα θλιβερό όνειρο μέσα στά μάτια σου, ενώ έγω σ' αγαλιάζω, σέ νανουρίζω και σέ φιλάω; Τι σου λείπει λοιπόν και τί μπορείς νά λαχταρήσεις, τί στιγμή που δεν σου άρνιέται τίποτε και θά βελα να σου δώσω πιο πολλά ακόμα; Μήπως

δεν είμαι αρκετά ώραια; Μήπως, τό χιόνι του στήθους μου δεν είναι αρκετά μωρόμένο κάτω από τά χείλη σου; Ή μήπως νομίζεις ότι τό φλογερό χρυσάφι του ήλιου είναι πιο ροδoso από τά μαλλιά μου; Πές μου, μίλησε, εξηγήσου! Γιατί ή έννοια σου με βασανίζει τρομερά. Ίσως ή πριγκηπική κάμαρη που σέ δέχομαι κάθε βράδυ δεν σου φαίνεται αρκετά πολυτελής με τίς μουσαλλίνες της του Σιριανγκόρ και με τά ρουμπίνια, τά διαμάντια και τά μαργαριτάρια που στολίζουν τό κάθε τι έδω μέσα και τό κάνουν ν' άστράφτει. Μήπως τό παμπάλαιο και σπάνιο κρασί του σουπέ μας—που τό πίνεις ενώ έγω ζήλευα τό κρυστάλλινο κύπελλο που άγγιζαν τά χείλη σου—σου φάνηκε πικρό; Ή μήπως ή μετεκάσος της Κορσικής που φάγαμε δεν σου φάνηκαν καλοψημένες μέσα στό γλυκό χυμό των σταφυλών της Χιόν; Ή μή μου κρύβεις αυτό που σέ δυσαρεστείς, γιατί έγω μόχα όταν σέ βλέπω νά χαμογελάς, γίνομαι εύχισμενί...

Κι' ό άγαπημένος της—ό άχάριστος—της άπάντησε με φωνή πεισμένη:

—Άν είμαι δυσαρεστημένος, αυτό συμβαίνει γιατί δεν είμαι σίγουρος για την άγάπη σου. Είσαι πιο όμορφη απ' όλα τά όνεια και μάσχαβολας περισσότερο απ' όλα τά λουλούδια.

Ή κάμαρή σου είναι ήλιόσσια—φωλιά των πιο γοητευτικών έρώτων και τό σουπέ σου θάτό ζήλευαν κι' οι Ρωμαίοι Αυτοκράτορες. Ωστόσο δεν είμαι εύχαριστημένος, γιατί κοντά μου, ή καρδιά σου, μου φαίνεται, δεν χτυπάει αρκετά δυνατά, γιατί δεν νιώθω καθόλου, όταν τά χέρια μου σφίγγουν τά μπράτσα σου, τίς φλέβες σου κάτω απ' την επιδερμίδα σου νά χτυπάη με πυρετό.

Έκείνη, τον κύταξε ξαφνιασμένη.

II

Γιά την άγάπη αυτού του νέου που είχε πολύ μεγάλα μάτια, ή τολμηρή έκείνη γυναίκα είχε ριψοκινδυνεύσει τά πάντα. Δεν είχε περιορίσει μόνο νά τον ξεχωρίσει άνάμεσα στους άλλους, αυτή—ή τόσο εύγενής κι' ένδοξη, μία βασιλική πριγκηπισσα σχεδόν, και νά γίνει δική του, αυτή, ή τόσο ώραια...Γιά νά εύχαριστηθεί αυτό τό πομπόφοιτη που είχε συνηθίσει ως τότε στά φιλήματα των κοριτσιών των καπηλειών, είχε άψηφσει την περιφρόνησι του κόσμου, και τον μεγαλύτερο απ' τους κινδύνους. Ό σύζυγός της, παρ'όλη την περασμένη ήλικία του, ήταν ένας άντρας τρομερός. Ζυλότυπος για την τιμή της παλάας κι' ένδοξης οίκογενίας του, δεν θά έννοιωθε κανέναν οίκο μόλις θά μάθαινε τό παραμικρό και δεν θά δίταζε νά χτυπήσει την ένοχη σύζυγο και νά την τραβήξει κατόπιν από τά μαλλιά με χέρια κατακόκκινα από αίμα. Μά έκείνη άδιαφορούσε για όλα μπροστά στον έρωτά της. Κάθε νύχτα—μόλις οι

άνθρωποι του παλατιού της άποκοιμόντουσαν,—έβγαίνει άφοβα έξω με τό κεφάλι της τυλιγμένο σέ μία μαντήλα και πήγαινε ν' άναζητήσει σέ μία άθλια κατοικία τον έραστή της, νά τον πάρη απ' τό χέρι και νά τον οδηγήσει στην πριγκηπική της κατοικία. Για νά μην ξυπνήσουν τους υπηρέτες περπατούσε ζυπόλυτη στις ψυχρές πλάκες των διαδρόμων. Για νά μην άνάψη τό ήλεκτρικό, κρατούσε μία λάμπα και τον οδηγούσε. Ένας μονάχα θόρυβος ν' άκουγόταν όλο τό υπηρετικό προσωπικό θά πεταγόταν στοπόδι, ύάτρεχε, θάβλεπε κι' έτσι θάμά καθόλου. «Έλα! Έλα!» Έλεγε με σιγανή φωνή στον άγαπημένο της. Κι' ως τά χαράματα, ως τό πρωτό άργα, συχνά—τόν κρατούσε στην άγκαλιά της,—μέσ' στην κάμαρη της που ήταν πλάι στην κάμαρη όπου κοιμόταν ό τρομερός και άδυσώπητος στά ζητήματα της τιμής σύζυγός της.

III

Κι' ό έραστής της της ξαναείπε έκείνο τό βράδυ:

—Όχι, δεν νιώθεις κοντά μου τον πυρετό των τρελών έρώτων. Ή άνάσα σου είναι άργή, κανονική, γαλήνια, ό σφυγμός σου, δεν είναι πιο ζωηρός από ενός παιδιού που κοιμάται.

—Ω! τό πιστεύεις αυτό; τόν ρώτησε έκείνη.

—Έμεινε σκεπτική μία στιγμή κι' έπειτα ξαναείπε:

—Έστω κι' άν πρόκειται να πεθάνω, θά σου άδοξείω ότι γελίσαι!

Και με φωνή που προστάζει έπρόσθεσε:

—Κρύψου κάτω απ' τά σεντόνια ή έδω στό μικρό διάδρομο που είναι πλάι στό κρεβάτι. Κρύψου σου λέω, χωρίς όμως νά παρατήσης τό χέρι μου, κι' ότι κι' άν συμβή μη κινηθής άν ένδιαφέρουν για τί ζωή σου...

Πρόσταξε με τόσο σταθερό τόνο, ώστε έκείνος ύπάκουσε χωρίς νά πηλέει. Μόλις αύ ός κρύφτηκε, ή πριγκηπισσα, άρπαξε με δύναμη τό κορδόνι ενός κουδουνισι κι' άρχισε νά τό τραβή νευρικά, σάν νά είχε ξυπνήσει τρομαγμένη.

Υστερ' από μία στιγμή, ένα σωρό καμαριέρες ξετρελλάμένες ώρμησαν μέσα στην κάμαρη.

Τί συνέβησαν; Τι είχε; ή κυρία ήταν άρρωστη; ή μήπως είχε δη κανένα φριχτό έπίλησι; Τότε ή νέα γυναίκα είπε:

—Δεν αισθάνομαι τόν έαυτό μου καλά. Παρακαλέστε τον πριγκηπα σύζυγό μου νάρθη κοντά μου.

Ό πριγκηπ, τόν όποιον είδοποίησαν άμέσως, παρουσιάστηκε έπειτ' από μία στιγμή, άνήσυχος και καταταραγμένος.

Μόλις τόν είδε ή πριγκηπισσα του είπε:

—Μία μεγάλη άδιαθεσία μ' έπιασε ξαφνικά και δεν μπορώ νά την εξηγήσω. Σας παρακαλώ νά διατάξετε νά είδοποιησουν τό γιατρό.

Σ' ένα γνήσιμο του άρχοντα, ή υπηρέτριες βγήκαν έξω. Ό πριγκηπ στεκόταν πλάι στό κρεβάτι με τά μάτια του γεμάτα από μι' άνήσυχη τρυφερότητα. Άν ό έραστής άποκάλυπτε την παρουσία του με την παραμικρή κίνηση, ή νέα γυναίκα δεν θά πρόφτανε νά δη την άνατολή του ήλιου και ή αύγη θάκλαιγε βλέποντάς την, πολύ χλωμή, μέσ' στις δαντέλλες του κρεβατιού της, που θά ήταν κατακόκκινες απ' τό αίμα.

Ό γιατρός έφτασε σέ λίγο.

—Δόκτωρ, είπε ή πριγκηπισσα, δίνοντας του τό άριστερό της χέρι—γιατί με τό δεξί κρατούσε πάντοτε τό χέρι του έραστου της—δόκτωρ, εξετάστε μου τό σφυγμό! Δεν είν' άλληθια πώς έχω πυρετό πολύ δυνατό;

Ό δόκτωρ άπάντησε ύστερ' από μία σύντομη σιωπή.

—Πολύ δυνατό, πράγματι! Πυρέσετε σάν νά δοκίμασατε μία έξαιρετική συγκίνηση.

(Συνέχεια εις την σελίδα 1875)

Κρατούσε μία λάμπα και τον οδηγούσε...

ΑΠΟΜΗΝΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΩΝΟΣ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1869)

τρωθούν και να αποσχωρήσουν χωρίς μάχη, γιατί οι Μανιάτες τώρα είχαν συνενωθεί κι' έκεινοι και παρακολουθούσαν όσα συνέβαιναν χωρίς να ρίχνουν έναν πυροβολισμό.

Ο Μανιάτης είχε άνδρες μόνο όταν βρίσκεται ταμπωμένος πίσω απ' τους βράχους των βουνών, αλλά δεν του άρεσε ο πόλεμος στήθος προς στήθος, όπως συμβαίνει με τους στρατιώτες της Στερεάς Ελλάδος. (*)

Μόνο οι Βαυαροί που είχαν απομείνει στον τελευταίο και πιο άπομρο πύργο συνελήφθησαν από τους Μανιάτες, ήταν τριανταέξι εν όλω και είχαν επικεφαλής τους τον υπολοχαγό Μάν. Απερίσκηπα όμως φερόμενοι, είχαν καταναλώσει όλα τα πολεμοφόδια τους κι' έτσι δεν τολμούσαν να κάνουν κι' αυτοί έξοδο.

Αυτό το κατάλαβαν οι Μανιάτες και ξεθαρεύοντας, πλυσάσαν στον πύργο. Μάεψαν διάφορες εύφλεκτες ύλες μπροστά στην πόρτα του, έβαλαν φωτιά και τους έφώναξαν.

— Παραδοθήτε, γιατί άλλοιώς θα καίτε ζωντανό!

Κα πράγματι, για ν' αποφύγουν τον κίνδυνο που τους απειλούσε, οι πολιορκημένοι αναγκάστηκαν να παραδοθούν.

Στους αιχμαλώτους των αυτών, οι Μανιάτες δεν έκαναν κανένα κακό. Άπεναντίας τους έδωσαν να πάνε και να πιούν. Τους πήσαν όμως τα όπλα τους και όλα τα σκεύη τους.

Καθώς τους έψαχναν, βρήκαν στο σακκίδιο του υπολοχαγού Μάν ένα μικρό φλάουτο.

Και τότε τα πράγματα άλλαξαν με μις. Άπειλούντες με θάνατο τον υπολοχαγό, οι Μανιάτες, τον ανάγκασαν να παίξει διάφορους σκοπούς. Το ίδιο έκαναν και για τους Βαυαρούς.

— Τριτώτες, τους όποιους έξεβίσαναν να χορέψουν.

Οι δικόι μας άφριζαν βέβαια απ' τη λύσσα τους, βλέποντας τη γελοιοποίησή τους αυτή, μα δεν μπορούσαν να κάνουν και διαφορετικά, γιατί έβλεπαν τα στόμια των όπλων των Μανιατών στραμμένα έναντιόν τους!

Ένωμεταξύ, οι άλλοι Βαυαροί άρχισαν τις διαπραγματεύσεις με τους Μανιάτες για την άπελευθέρωσή των αιχμαλώτων τους.

Οι Μανιάτες ζήτησαν τότε ως λύτρα για κάθε Βαυαρό στρατιώτη ένα ίσπανικό τάλληρο και για κάθε αξιωματικό έναν Καποδοιστριακό Φοίνικα. Ζητούσαν τόσα λίγα για τους τελευταίους, μόνο και μόνο γιατί ήθελαν να τους έξευτελλίσουν.

Άλλα προτού συντελεσθή η παράδοσις των δυστυχισμένων αυτών αιχμαλώτων, οι Μανιάτες τους φέβρησαν με μεγάλη βαρβαρότητα.

Τους έβγαλαν όλα τα ρούχα και τους ανάγκασαν να περπατούν όλογυμνοί πάνω σε υστερές πόντες κάτω απ' το φλογερό ήλιο. Έτσι τα πόδια τους γέμισαν φριχτές πληγές.

Πολλοί απ' αυτούς λιποθυμούσαν απ' τη μεγάλη δίψα γιατί όταν πήγαιναν να πιούν νερό απ' τις πηγές, η Μανιάτισσα που παραμόνευαν εκεί τους έπαιρναν με 'ς πέρες.

Τέλος, άρρωστοι, πληγωμένοι οι φτωχοί αυτοί στρατιώτες άπελευθερώθηκαν και ξαναγύρισαν κοντά στους συντρόφους των.

Μα τόσα ήσαν τα βασανιστήρια που είχαν υποφέρει στο μεταξύ απ' τους Μανιάτες, ώστε δεκατρείς απ' αυτούς πέθαναν κι' οι υπόλοιποι έστάλησαν σε κακά χάλια στο νοσοκομείο.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Συνέχεια

(*) Στο κεφάλαιο αυτό των «απομηνευμάτων» του, ο ύπολοχαγός Νέζερ δείχνεται άδικος και σκληρός προς τους Μανιάτες, για τους όποιους κάνει αυθαίρετους χαρακτηρισμούς. Αυτό ίσως συμβαίνει λόγω της αντίσταθείας των Μανιατών προς τους Βαυαρούς, άποτέλεσμα της όποιας ήσαν τα άνωτέρω περιγραφόμενα γεγονότα.

Ο ΑΛΗΣ ΠΑΣΣΑΣ Ο ΚΑΙΣΑΝΤΩΝΗΣ ΚΙ' Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΒΕΛΗ ΓΚΕΚΑ

(Η συνέχεια εκ της σελίδος 1871)

Τούρκικος συρρέτης χαίρονταν σ' εκείνο το σαρωτικό όραμα, που μπορούσε να γράσει και πέτρας, τα ή υπερηρωικά άδέρφια, τα ή ηρόλότερα φλόμπουρα της Κλεφτουριάς της Ρούμελης, περιφρονώντας τον θάνατο με τό μαρτυρία του, τραγουδώντας το έπικήδειο και χιόνι του, τραγουδι, που έπλεκε μοιρολόγια έκείνης της άγριης στιγμής ή 'Ελληνική Μοδός:

— 'Αντώνη μου, τί θλίβεσαι κι' είσαι συλλογισμένος,
— 'Απόψ' είδα στον ύπνο μου, στον ύπνο που κοιμώμουν.

Τρία ποτάμια πέραγα, τό τρία στην άρδα...

Τόνα ποτάμια ήταν θολά και τ' άλλο αιματομένο.

Τό τρίτο ήταν κατάμαυρο κι' έπρεπε τό σταθί μου.

Ξηγά το, Γιώργη μου, ξηγά το, σάν τι να θέλη τάχα...

Τόν λόγο δεν άπόσσε, τόν λόγο δεν άπόσειτε.

Κι' ο Μουχουνιάρης τό σιελί, τό τρισμαγαρισμένο.

Με προσδομά ό έπιανε...

Και με τό τελευταίο ήμιστίχο φτερούγισαν προς τα ούράνια ζευγαρομένες οι ψυχές τους!

— Η Μνήμη τους θά μείνη άγύραστη όσο θά μείνη και της 'Ελλάδας.

X. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1867)

— Βάλτε τό χέρι σας στην καρδιά μου. Δεν είν' αλήθεια πώς χτυπά με τρόπο δασυήθιστο.

Ο γιατρός, άφου την εξέταση, άποκρίθηκε:

— Χτυπάει αλλόκοτα, κυρία!

Άκούοντας αυτά τό λόγια ο σύζυγός της δεν μπόρεσε να συγκρατήσει μία κραυγή, και τό δυνατό χέρια του άρχισαν να τρέμουν.

Πεία ήταν λοιπόν αυτή ή ξαφνική άρρώστεια; Ήταν σοβαρή, θανάσιμη ίσως;

— Ω! γιατρέ! φώναξε. Ότι έχω είνε δικό σας. άν θεραπεύσετε την πριγκήπισσα.

Μα εκείνη είπε τότε χαμεγελώντας.

— Μην άνησυχείτε... Δεν είνε τίποτε, θά δητέ!... Νοιώθω τώρα τον έαυτό πολύ καλύτερα, και φαντάζομαι ότι ο ήσυχος ύπνος μερικόν ώρων, θά με συνεφέρει έντελώς...

Όλοι τότε έφυγαν και την άφησαν να κοιμηθή...

IV

— Βλέπεις πώς γελίοσους! φώναξε μ' ένα θριαμβευτικό γέλιο ή πριγκήπισσα όταν ξανάμεινε μόνη με τον έραστή της.

Μά ο έραστής που είχε βγή απ' την κρύπτη του, ανατρίχιαζε ακόμα απ' τό φόβο που κάτω από τό σεντόνια, σάν να τον είχαν βάλει γυμνό επάνω σε πάγο, και χτυπούσε τό δόντια του.

Η πριγκήπισσα τό είδε αυτό και είδε ακόμα πώς ήταν κατάχλωμος.

Και τότε, με την καρδιά της γεμάτη περιφρόνησι, έδιωξε απ' τό κρεβάτι της κι' απ' τό σπίτι της αυτόν τον άνθρωπο που είχε φοβηθεί, ένώ εκεί η εξέθετε τη ζωή της στον τρομερώτερο κίνδυνο, για να του άποδείξει τους παλιούς της καρδιές της.

CATULLB MENDES

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΜΙΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΖΩΗΣ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1841)

ένα «άμαξάκι με κασίκες», στο όποιο δεν άνεβήκαμε ποτέ. 'Εγώ μάλιστα είμαι ολιγώτερο άξιοθήγητος απ' όλους, γιατί σε μένα τό άμαξάκι με τις κασίκες είν' ένα πραγματικό άμαξάκι με κασίκες... Μου δίνετε ένα λικέρ ακόμη!...

Δεν πρέπει κανείς ποτέ ν' άπελπίζεται για την πραγματοποίησι ενός όνειρου. Συνάντησα τό περασμένο φθινόπωρο τον Σαντιπλερ σε μία δοντροστοζία του πάρκου Μονού. Είχε πολύ αλλάξει ο ένδοξος ποιητής από την τελευταία φορά που τον είδα. Είχε άσπρίσει, είχε φθαλκώσει, είχε στεγνωώσει... Τό βλέμμα του ήταν άπλανές και τον έσπρωχναν—γιατί είχε προσβληθή από ήμψηλγία—σ' ένα μηχανικό άμαξάκι, σάν ένα παιδί.

Βλέποντάς με, έκανε με δυσκολία κάποια κίνησι χαράς και είπε σιγανά στον ύπηρέτη που τον έσερε να σταθή λίγο.

— Έ, λοιπόν, φίλε μου, μου είπε χαμεγελώντας πικρά σάν μάρτυρ, δεν έχω πειά να ζητήσω τίποτε από τη ζωή. Μου τά έδωσε όλα, καθώς βλέπεις... Νά καί τό άμαξάκι μου με τις κασίκες...

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΩΝ

(Η συνέχεια εκ της σελίδος 1852)

λεπτό ακόμη κι' ή ρόδες θ' άκουμπούσαν στο έδαφος. Μά εκείνη τη στιγμή συνέβη κάτι τό τρομερό. Τό αεροπλάνο κλυδωνίστηκε άτότομα, άναποδογύρισε και καρφώθηκε στη γη, ένό συγχρόνως έπαιρνε φωτιά ή μηχανή του. Τό θέαμα ήταν άνταρξιαστικό. Η δυο γυναίκες τρελάθηκαν από τον φόβο τους. Όσο για τον άτυχο Γουάκερ, αυτός είχε γίνει πειά ένα κομμάτι κάρβουνου!...

Καθώς βλέπεις, λοιπόν, έχουμε δίκην να μη λογαριάζουμε τη ζωή μας. Ξέρουμε ότι εκεί που τρέχουμε προς την ευτυχία, ή μοίρα μας μπορεί να μάς χαρίσι τό θάνατο. Γι' αυτό σε κάθε σκάλα έχουμε και μία τρυφερή φίλη για να μάς παρηγορή. Και σάς βεβαίω ότι μάς αγαπάει τόσο πολύ, ώστε μπορεί να πεθάνη άν την εγκαταλείψουμε ή γίνουμε χίλια κομμάτια!

Και πράγματι, καθώς έξακρίβωσα, οι αεροτόροι είνε οι πιο τυχεροί έρωτευμένοι. Μόνο που ή ευτυχία τους δεν διαρκεί καιμιά φορά, παρά όσο ένα πέταγμα του αεροπλάνου. PENE MAPΣΩ

NANI... NANI...

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1863)

τού είπε τέλος με γλυκιό φωνή. Άρχετα έκάνανε νάνι-νάνι σάν μαρό... Μισή ώρα τώρα με στηθοκοπείτε... Διαβόλε!... Βλέπω πώς ξέρετε και διαλέγετε καλά τα μαξιλιάρια σας!...

Ταγαμένος ο γιατρός πετάχτηκε επάνω και ζήτησε χίλιες συγγνώμες.

— Έννοια σας! Έννοια σας! τού είπε ή κόρη σας. Μάθαμε και πώς περάσατε τη νύχτα σας... Μάς τό είπε όλα ο ύπηρέτης σας... Και για να σάς ευχαριστήσω, ποι, παρ' όλη σας την κόωρασι, ήρδατε να με δητε, θά σάς στείλω κι' έγώ! έίκοσι χιλιάδες φράγκα για τη φτωχή μητέρα που ξεγεννήσατε και τό πέτνε παιδιά της...

ALDERT LEROU